

р.[електронний ресурс] – Режим доступу: www.pfu.gov.ua

2. Мальований М.І. Фінансово-демографічні аспекти підвищення пенсійного віку в Україні / М. І. Мальований // Збірник наукових праць Уманського Державного аграрного університету (частина 2 - економіка). – Умань, 2008.[електронний ресурс] – Режим доступу: udau.edu.ua/library.php?pid=381

3. Мельничук В. Тенденції розвитку пенсійної системи України / В. Мельничук// Фінанси України.-2010.-№4.-с.66-76

4. Свенчіцкі М, Ткаченко Л., Чапко І. Демографічні та фінансові передумови пенсійної реформи в Україні: прогноз -2050. / М. Свенчіцкі, Л. Ткаченко, І. Чапко - К.: Аналітично-дорадчий центр Блакитної стрічки, 2010.-72 с.

5. Свенчіцкі М. Виправлення пенсійної системи/ М. Свенчіцкі // Дзеркало тижня.-2010.- №17(797)

6. Шклярська І. Підвищення пенсійного віку: «за» і «проти»/ І. Шклярська :[електронний ресурс] – Режим доступу: <http://forinsurer.com/public/03/10/04/751>

Анотація. Исследована одна из основных проблем реформирования системы пенсионного обеспечения как повышение пенсионного возраста, определено влияние повышения пенсионного возраста на финансовое состояние пенсионной системы, предложены пути решения данной проблемы на современном этапе проведения пенсионной реформы.

Ключевые слова: пенсионная система, пенсионный возраст, Пенсионный фонд Украины, пенсия, реформирование.

Summary. One of the main problems of pension system reforming such as retirement age raise is analyzed, retirement age raise influence on financial condition of pension system is determined, solutions of the given problem at the present stage of pension system reforming are offered.

Keywords: pension system, retirement age, Pension fund of Ukraine, pension, reforming.

Рецензент к.е.н., доцент ХІФ УДУФМТ Пенська І.О.

Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Назаренко І.Л.

УДК 336.74

ГРОШОВО-КРЕДИТНА ПОЛІТИКА: ПОДАЛЬШЕ УДОСКОНАЛЕННЯ ВИЗНАЧЕННЯ

Коковіхіна О.О., к.е.н., ст. викладач (УкрДАЗТ)

У статті проаналізовані існуючі визначення грошово-кредитної політики як складової частини економічної політики країни, та на підставі цього сформульовано авторське визначення даного поняття.

Ключові слова: грошово-кредитна політика, грошовий обіг, грошовий оборот, НБУ.

Постановка проблеми та її зв'язки з науковими та практичними завданнями. Сучасний етап розвитку економіки України висуває нові вимоги до економічної політики держави, для задоволення яких необхідно перенести акценти із орієнтації національної економіки на зовнішні ринки на активізацію та стимулювання розвитку внутрішнього ринку. Для забезпечення сталого соціально-економічного розвитку грошово-кредитна політика Національного банку України, як складова частина

економічної політики країни, має забезпечити відповідне монетарне підґрунтя в вигляді цінової стабільності та низької інфляції у довгостроковому періоді.

Аналіз останніх досліджень і публікацій та виділення невирішених частин загальної проблеми. На сьогодні існує чимало різноманітних спроб надати комплексне визначення грошово-кредитної політики. Так в табл. 1 наведено аналіз існуючих на сьогоднішній день визначень цієї категорії.

Аналіз існуючих визначень «Грошово-кредитної політики»

Джерело	Визначення	Коментар
Закон України „Про Національний банк України” [1].	– це комплекс заходів у сфері грошового обігу та кредиту, направлених на регулювання економічного зростання, стримування інфляції та забезпечення стабільності грошової одиниці України, забезпечення зайнятості населення та вирівнювання платіжного балансу	відсутність наголосу на можливості змін цілей і завдань монетарної політики
Долан Едвін Дж., Кэмпбелл К. Д., Кэмпбелл Р. Дж. [2, с. 19].	як урядову політику впливу на кількість грошей в обороті	Надто вузько
Ющенко В., Лисицький В.[3, с. 24].	як один із секторів економічної політики вищих органів державної влади	Надто розширено
Лютый І.О., [4, с. 96]	це „державне регулювання сфери грошового обігу та кредитних відносин”	Немає чіткого формулювання цілей, об’єкту та суб’єкту регулювання
Мисак С.О., , [5, с. 36].	- „сукупність заходів законодавчої та виконавчої влади, спрямованих на досягнення стабілізації національної грошової одиниці, підвищення ліквідності та кредитоспроможності банківських інститутів через регулювання грошового ринку”	Хибність ствердження про участь законодавчої влади, відсутність наголосу на визначальній ролі Національного банку України (НБУ) в розробці та реалізації монетарної політики держави.
Адамика Б.П., [6, с. 39].	- „дії і заходи регулятивного характеру, що здійснюються безпосередньо центральним банком чи за його участю та реалізуються через грошовий ринок у всіх його проявах, включаючи валютний”	Відсутня взаємопов’язаність цілей та заходів
Плужников І.О. [7, с. 85].	– це „сукупність національних інтересів (пріоритетів), наукових підходів та заходів у сфері грошового обігу та кредиту, направлених на регулювання і забезпечення економічного зростання, стабільності національної грошової одиниці України, соціального захисту населення, стримування інфляції та вирівнювання платіжного балансу країни	Надто широко
С. Будаговська, О. Кілієвич, І. Луніна та інші[8, с. 333].	- „це політика, яка впливає на обсяг і структуру виробництва, загальний рівень цін, інвестицій та зайнятості, на стан зовнішньоекономічної рівноваги, змінюючи пропозицію грошей в економіці”	Не розкрито зміст даної політики, наголос робиться на наслідках
М. І. Савлук, А. М. Мороз, М. Ф. Пуховкіна та ін [9, с. 183].	комплекс взаємозв’язаних, скоординованих на досягнення заздалегідь визначених суспільних цілей, заходів щодо регулювання грошового обороту, які здійснює держава через центральний банк.	Грошово-кредитна політика не ставить за мету досягнення суспільних цілей, а також спрямована на регулювання не всього грошового обороту, а лише його частини

Таким чином, на сьогодні погляди щодо грошово-кредитної політики різняться. А тому є доцільним провести аналіз даного поняття і спробувати надати визначення, яке б комплексно висвітлювало суть даної категорії. *Метою статті* є дослідження суті грошово-кредитної політики задля формулювання авторського визначення даної категорії.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Видатний економіст сучасності Поль Семюелсон зазначив, що лише за допомогою відповідної грошово-кредитної політики ринкова економіка здатна запобігти еksesам буму та різкого спаду і в кінцевому результаті може розраховувати на здорове прогресивне зростання [10, с. 371].

З'ясування ролі грошово-кредитної політики в ринковій економіці ґрунтується на усвідомленні завдань, які ставляться монетарними владними структурами і вирішуються монетарними методами. Ці завдання прийнято називати цілями грошово-кредитної політики. Вони поділяються на три групи: стратегічні, проміжні й тактичні. При чому, важливо відзначити, що проміжні цілі напряму залежать від стратегічних. Оскільки в ринкових умовах економічне зростання, зайнятість, динаміка цін, стан платіжного балансу та інші макроекономічні показники визначаються передусім станом ринкової кон'юнктури, проміжними цілями монетарної політики є зміна останньої в напрямі, який визначено стратегічною ціллю. А тактичні цілі — це оперативні завдання банківської системи в галузі регулювання ключових економічних перемінних, передусім обсягу грошової маси, розміру процентної ставки та валютного курсу, для досягнення проміжних цілей.

Таким чином, можна зробити перший висновок про те, що грошово-кредитна політика націлена як на суспільні так і на чисто економічні цілі, які є взаємопов'язаними.

Майже всі науковці єдині в тому, що грошово-кредитна політика, це націлені на який то об'єкт заходи. Визначення цього об'єкту в всіх різняться. Одні вважають це грошовим обігом та кредитними відносинами [4, с. 96, 17, с. 85]. Інші - грошовим ринком [5, с. 36]. Треті – грошовим оборотом [9, с.183]. Слід зазначити, що грошовий оборот включає в себе грошовий обіг, кредитні відносини та фіскально-бюджетний оборо, який не є об'єктом монетарної політики. А також по своєму економічному значенню є дещо ширшим за грошовий ринок.

Тому, можна зробити другий висновок про те, що грошово-кредитна політика, це заходи націлені на регулювання частини грошового обігу.

Грошово-кредитну політику в Україні визначає та проводить Національний банк України. Законодавчо-нормативні засади розроблення та реалізації грошово-кредитної політики в Україні визначені Законом України «Про Національний банк України», Конституцією України, Положенням «Про зміст, порядок розробки Основних засад грошово-кредитної політики та здійснення контролю за їх виконанням» [1; 11; 12]. Грошово-кредитна політика реалізується відповідно до Основних засад грошово-кредитної політики, які щорічно розробляються Радою

Національного банку України, функціями якої є також здійснення контролю за її проведенням та внесення уточнень до Основних засад грошово-кредитної політики у разі зміни основних параметрів економічного та соціального розвитку України.

Відповідно до Закону України «Про Національний банк України» Рада Національного банку України до 15 вересня розробляє Основні засади грошово-кредитної політики і вносить до Верховної Ради України для інформування. Законом визначено, що Основні засади грошово-кредитної політики являють собою комплекс змінних індикаторів фінансової сфери, які дають можливість Національному банку України за допомогою інструментів (засобів та методів) грошово-кредитної політики здійснювати регулювання грошового обігу та кредитування економіки за умови забезпечення стабільності грошової одиниці України як монетарної передумови для економічного зростання і підтримки високого рівня зайнятості населення.

Таким чином, сформуємо третій висновок про те, що в Україні головним суб'єктом грошово-кредитної політики є Національний банк.

Висновок. Поєднавши всі три попередні висновки, можна сказати, що грошово-кредитна політика – це комплекс взаємозв'язаних заходів щодо регулювання частини грошового обороту, які здійснює держава через НБУ задля досягнення суспільних та економічних цілей.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV, зі змінами і доповненнями.
2. Долан Эдвин Дж., Кэмпбелл Колин Д., Кэмпбелл Розмари Дж. Деньги, банковское дело и денежно-кредитная политика. — М.; Л., 1991. — С. 19.
3. Ющенко В., Лисицький В. Гроші: розвиток попиту і пропозиції в Україні. — К., 1998. — С. 24.
4. Лютий І.О. Грошово-кредитна політика в умовах перехідної економіки: Монографія. – Київ: Атіка, 1999. – 240 с.
5. Мисак С.О. Фінансова політика. – Київ, 2002. – 139 с.
6. Адамик Б.П. Національний банк і грошово-кредитна політика: Навчальний посібник. – Тернопіль: Карт-бланш, 2002. – 278 с.
7. Плужніков І.О. Механізм узгодження бюджетної та грошово-кредитної політики держави // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: Т. 7. – Суми: ВП „Мрія-1” ЛТД, УАБС, 2003. – С. 84-91.
8. Мікроекономіка і макроекономіка: Підруч. для студентів екон. спец. закл. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І. Луніна та ін.; За заг.

ред. С. Будаговської. – К.: Вид-во Соломії Павличко „Основи”, 2003. – 517 с.

9. Гроші та кредит: Підручник. — 3-тє вид., перероб. і доп. / М. І. Савлук, А. М. Мороз, М. Ф. Пуховкіна та ін.; За заг. ред. М. І. Савлука. — К.: КНЕУ, 2002. — 598 с.

10. Самюелсон Поль А., Нордгауз Вільям Д. Макроекономіка / Пер. з англ. — К.:

„Основи”, 1995. – 544 с.: іл.

11. Положення про зміст, порядок розробки Основних засад грошово-кредитної політики та здійснення контролю за їх виконанням: затверджено рішенням Ради Національного банку України від 07.07.2006 року № 13.

12. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.

Анотація. В статті проаналізовані існуючі визначення грошово-кредитної політики як складової частини економічної політики країни, і на основі цього сформульовано авторське визначення даного поняття.

Ключові слова: грошово-кредитна політика, грошовий оборот, НБУ.

Summary. In the articles analyzed existent determinations of monetary policy as component part of economic policy of country, and on the basis of it author determination of this concept is formulated.

Key words: monetary policy, money circulation, turnover, NBU.

*Рецензент д.е.н., професор УкрДАЗТ Колесников О.В.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Якименко Н.В.*

УДК 338.45 (477)

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА УКРАЇНИ

*Кривобок В.Ю., к.е.н., доцент,
Коршунов Є.А., аспірант (ХНЕУ)*

В статті розглянуті основні тенденції розвитку промислового виробництва України та виділено основні наслідки глобальної економічної кризи для промисловості.

Ключові слова: промисловість, промислове виробництво, глобальна економічна криза, перспективи розвитку.

Постановка проблеми. Займаючись плануванням витрат одного окремо взятого підприємства або декількох підприємств промисловості дуже важко зробити конструктивні висновки щодо результативності планування, без розгляду загальних тенденцій розвитку промислового виробництва в цілому у державі.

Питання про сучасний стан промислового виробництва України в різні часи розглядали у своїх працях такі економісти-вчені як Великий Ю.М., Жолудь А.С., Гладкий В.С., Сабліна Н.В.,

Прохорова В.В., Юрчишин В.М. та інші [1, 6, 7]. В їх працях розглядаються питання стосовно характеристики промислового виробництва взагалі. В той же час не зовсім висвітленими залишаються питання розгляду впливу глобальної економічної кризи на промислове виробництво України.

Мета дослідження. Мета даного дослідження полягає в розгляді сучасних тенденцій та перспектив розвитку промислового виробництва України.